

PVN maksātāja reģ. kods LV90002121030

Rīgas iela 111, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169, Latvija
Tālr. 67942555, fakss: 67901359, e-pasts: inst@silava.lv

29.07.2014

Latvijas Republikas Ministru prezidentei Laimdotai Straujumai
Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram
Romānam Naudiņam
Latvijas Republikas Zemkopības ministram Jānim Dūklavam

Par mežzinātnieku un dabas zinātnieku atklātu vēstuli

Ar šo pārsūtām Jums Latvijas mežzinātnieku un dabas zinātnieku atklātu vēstuli
"Rotaļas ar uguni".

Pielikumā: apliecināta vēstule uz 4 (4) lpp.

Tālis Gaitnieks.
Mežzinātņu doktors, LZA kor.loc.

SAŅEMTS

Latvijas Republikas Vides aizsardzības
un reģionālās attīstības ministrija

29.07.2014

1-19/12745

A/S SEB banka kods UNLALV2X IBAN LV02 UNLA 0033 3304 6613 4

SAŅEMTS

Dabas aizsardzības pārvaldē

30.07.2014

1.5/226

Latvijas Republikas Ministru prezidentei Laimdotai Straujumai
Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram

Romānam Naudiņam

Latvijas Republikas Zemkopības ministram Jānim Dūklavam

medijiem

Latvijas meža un dabas zinātnieku atklāta vēstule "Rotaļas ar uguni"

Pēdējo divu mēnešu laikā Latvijas sabiedrību satraukusi ideja par apzinātu meža dedzināšanu pētnieciskā projekta *Meža biotopu atjaunošana Gaujas nacionālajā parkā* aktivitāšu ietvaros. Projekta īstenotāji, tostarp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esošā valsts iestāde "Dabas aizsardzības pārvalde" apgalvo, ka "gaišos un skrajos priežu mežos" bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas vienīgais nosacījums ir uguns. Tāpēc nepieciešama šādu mežu - sila, mētrāja un lāna - apzināta dedzināšana. Mūsu skatījumā šāds apgalvojums vairāku iemeslu dēļ neiztur kritiku.

Pirmkārt, nav pārliecības par to, vai degumos palielinās bioloģiskā daudzveidība un kāda ir tās samazināšanās degšanas procesā bojā gājušo daudzskaitlīgo dzīvo organismu dēļ. Šobrīd uz šo jautājumu var atbildēt, veicot pētījumus. Taču tādēļ nav nepieciešami dedzināšanas eksperimenti. Latvijas mežos atrodama vispusīga informācija kā par uguns pozitīvo, tā negatīvo ietekmi meža dzīvē. Katru gadu Latvijas mežus nīcina ievērojams skaits meža ugunsgrēku, kas rada praktiski neierobežotas pētīšanas iespējas. Daži piemēri: 2013. g. – degumu skaits – 422, izdegusī platība – 217 ha; 2006. g. - degumu skaits – 1929, izdegusī platība – 3790 ha; 1992. g. - degumu skaits – 1520, izdegusī platība – 8412 ha (Valsts meža dienesta mājas lapa, sadaļa "*Ugunsapsardzība*"). Meža ugunsgrēki kļūst par meža darbinieku ikdienu arī šogad – lielākā vienlaidus izdegusī platība Ziemeļkurzemē pie Cirkales pārsniedz 28 hektārus.

Otrkārt, mūslaiku Latvijā dzīvojam cilvēku apsaimniekotā un kontrolētā vidē. Ir pierādīts, ka sirmā senatnē uguns loma meža ekosistēmas pašatjaunošanās procesā nebija nejauša. Tāda pati tā būtu, ja Latvijā nedzīvotu cilvēki un meži aizņemtu 96% sauszemes teritorijas. Tomēr šobrīd uguns dabiska izplatība ir uzskatāma par neatgriezenisku pagātni, uguns nelaimju cēlonis ir cilvēku bezatbildīga rīcība.

Treškārt, valsts pārvaldes iestādes "Dabas aizsardzības pārvalde" iecerētās meža tīšas dedzināšanas mērķis – atjaunot bioloģisko daudzveidību Gaujas nacionālajā parkā – neiztur kritiku, jo meža ekosistēmu daudzveidība ir jāvērtē valstī kopumā, un tās veidošanai nelielā administratīvā teritorijā nav ne zinātniskas, ne dabu sargājošas nozīmes.

Mūsu vēstulē iepriekš minētās, tūkstošos hektāru mērāmās nesenā pagātnē izdegušās meža platības, ir vērtējamas kā dzīvotnes tām sugām, kuras atkarīgas no uguns rezultātā radušām meža struktūrām. Šajās izdegušajās platībās sastopama vislielākā dažādība degumu veida un vecuma, augšanas apstākļu, degušo mežaudžu rakstura (sastāvs, vecums, bonitātes klase, biežība, vertikālā un horizontālā struktūra u.c.), degumu apsaimniekošanas u.c. kontekstā. Katrā ziņā izziņas iespējas un sagaidāmās atziņas ir nesalīdzināmi plašākas nekā projekta īstenotāju piedāvātās. No meža ekoloģijas izziņas viedokļa raugoties, kontrolētās dedzināšanas eksperiments nav nepieciešams. Turklāt nav mazsvarīgi šo uguns rotaļu ekonomiskie un sociālie aspekti, kas arī liecina par vajadzību tās izbeigt Latvijas valstij piederošos mežos.

Latvijas mežzinātnieki un dabas zinātnieki:

Ābele Gaida, bioloģijas doktore

Āboliņa Austra, bioloģijas doktore

Arhipova Natālija, bioloģijas doktore

Balodis Valdis Ģirts, habilitētais bioloģijas doktors

Bambe Baiba, bioloģijas doktore

Bambe Veronika, mežzinātņu doktore

Baumanis Jānis, mežzinātņu doktors

Bārdulis Andis, mežzinātņu doktors

Baumanis Imants, mežzinātņu doktors

Bisenieks Jānis, mežzinātņu doktors

Daugaviete Mudrīte, inženierzinātņu doktore

Daugavietis Māris, inženierzinātņu doktors

Dreimanis Andrejs, mežzinātņu doktors

Dubrovskis Dagnis, mežzinātņu doktors

Gailīte Agnese, bioloģijas doktore

Gaitnieks Tālis, mežzinātņu doktors, LZA kor.loc.

Gaross Vitauts, mežzinātņu doktors

Indriksons Aigars, mežzinātņu doktors

Jansons Āris, mežzinātņu doktors

Jansons Jurgis, mežzinātņu doktors

Kaspars Liepiņš, mežzinātņu doktors

Laiviņš Māris, habilitētais ģeogrāfijas doktors

Lazdiņa Dagnija, mežzinātņu doktore

Lazdiņš Andis, mežzinātņu doktors

Liepa Imants, habilitētais bioloģijas doktors, LZA kor.loc.

Lībiete Zane, mežzinātņu doktore

Līpiņš Leonards, inženierzinātņu doktors

Mežals Jāzeps, mežzinātņu doktors

Miezīte Olga, mežzinātņu doktore

Neimane Una, mežzinātņu doktore

Pīterāns Alfons, habilitētais bioloģijas doktors

Priedītis Gints, mežzinātņu doktors

Ruņģis Dainis, bioloģijas doktors, LZA kor.loc.

Saveļjevs Aleksandrs, inženierzinātņu doktors

Sisenis Līnards, mežzinātņu doktors

Smilga Jānis, mežzinātņu doktors

Spulle Uldis, inženierzinātņu doktors

Šķipars Vilnis, mežzinātņu doktors

Veinberga Ilze, ķīmijas doktore

Vimba Edgars, bioloģijas doktors

Voronova Angelika, bioloģijas doktore

Vulfa Līvija, bioloģijas doktore

Zālītis Pēteris, habilitētais mežzinātņu doktors, LZA kor.loc.

Zālītis Toms, mežzinātņu doktors

Dokumenta saturs atbilst oriģinālam.

Tālis Gaitnieks, LVMI Silava Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

Salaspilī, 2014. gada 29. jūlijā

